POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Mgr. Kristýna Valešová
Téma práce:	Sekundární viktimizace obětí sexuálních deliktů
Rozsah práce	77 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	16. července 2021
Konzultant rigorózní práce:	prof. JUDr. Jan Musil, CSc.
Oponent rigorózní práce:	JUDr. Katarína Tejnská, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Prevence sekundární viktimizace obětí je jedním z primárních nástrojů boje s mravnostní kriminalitou. Důvodem neoznamování sexuálních deliktů ze strany obětí je mj. strach z reakce okolí a trestního řízení jako takového. Zefektivněním nástrojů proti vzniku sekundární viktimizace a postupů šetrného přístupu k obětem lze dosáhnout vyšší důvěru obětí v orgány činné v trestním řízení a snížit míru latence mravnostní kriminality. Diskuze o nových trendech a kriminologických poznatcích je proto velmi žádoucí a aktuální.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Náročnost zvoleného tématu odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na rigorózní práce. Zdárné zpracování problematiky předpokládá hlubší znalost viktimologie, evropských i mezinárodních dokumentů vztahujících se k tématu, přehled v relevantní judikatuře ESLP, která je v práci hojně citována, a nakonec i vyhledání a schopnost práce se statistickými daty. Z použitých metod v práci převažuje analýza a deskripce, jsou v ní však obsaženy i vlastní názory autorky, jež často vycházejí z doporučení mezinárodních organizací.

3. Formální a systematické členění práce

Zvolené členění je standardní pro kriminologicky orientované práce. Úvodní část je věnována vymezení kriminologických pojmů se zaměřením na vymezení pojmů oběť a sekundární viktimizace. Třetí až pátá kapitola pojednávají o obětech znásilnění a dětských obětech

sexuálních deliktů se zaměřením na specifika vzniku sekundární viktimizace a prostředky a postupy k jejímu předcházení. Výsledky provedeného zkoumání jsou shrnuty v závěru práce.

4. Vyjádření k práci

Celkově se jedná o standardní zpracování zvoleného tématu. První třetina práce je obecným vymezením problematiky, které nevykazuje faktické nedostatky. Z hlediska názvu práce nestandardně působí kapitola třetí, která se zaměřuje toliko na (dospělé) oběti trestného činu znásilnění, přičemž toto úzké pojetí ústřední kapitoly autorka žádným způsobem nevysvětluje. Zde je nutno poukázat na faktickou nesprávnost spočívající v tvrzení rigorozantky, že osoby podílející se na překonání násilí oběti znásilnění jsou toliko pomocníci k tomuto trestnému činu, neboť ve znění skutkové podstaty § 185 tr. zákoníku, která obsahuje dvě jednání, bude zpravidla popsané jednání zakládat znaky spolupachatelství.

Vyzdvihuji naopak návrhy na zlepšení stávající praxe, v rámci kterých autorka popsala důležitost zavedení center krizové intervence a mj. představila fungování tzv. rape kit (jehož výhodou je uchování důkazu mimo trestní řízení, tj. před podáním trestního oznámení) a účel tzv. shield laws, které mohou sloužit jako inspirace pro českého zákonodárce. Diskuzi by zasluhoval návrh na zavedení povinného zastoupení oběti zmocněncem, a to zejména v situacích, v nichž oběť odmítne nadále s orgány činnými v trestním řízení spolupracovat a zastoupení zmocněncem bude výslovně odmítat. Po argumentační stránce je přínosná také kapitola pátá, v níž jsou prezentovány návrhy na zlepšení stávajících prostředků ochrany, které jsou obecně realizovatelné. Práce je protkaná kazuistikou z judikatury ESLP a vhodně zpracovává převzatá statistická data.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce autorka splnila, lze však vytknout, že samotné pojednání zcela nevyčerpalo téma z hlediska názvu práce.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Předložená práce je originálním zpracováním zvoleného tématu. Text obsahuje vlastní názory autorky a návrhy na zlepšení stávající praxe, které jsou obecně realizovatelné.
Logická stavba práce	Systematicky standardně zvolena.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Rigorozantka pracuje s odpovídajícím množstvím tuzemských a zahraničních pramenů. Text je doplněn o kazuistiku,

	která zvyšuje čtivost práce a demonstruje důležitost šetrného přístupu k obětem a následky jeho absence.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Vlastní přínos autorky lze spatřovat ve formulaci návrhů na zlepšení stávajícího stavu.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Formální úprava je na velmi dobré úrovni.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce je čtivá a přehledná. Text zřídka obsahuje nestandardní formulace a málo časté jsou překlepy

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Role a postavení (autorkou navrhovaného) povinného zmocněnce v případech, v nichž oběť nespolupracuje s orgány činnými v trestním řízení a zastoupení zmocněncem odmítá.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě

V Praze dne 29. srpna 2021

JUDr. Katarína Tejnská, Ph.D.

oponent rigorózní práce